

S A D R Ž A J

Uvod.....	3
Zavisne i nezavisne rečenice.....	4
Zavisnosložena rečenica s dopunskom(koncesivnom) klauzom.....	8
Zaključak.....	9
Literatura.....	10

U V O D

„Sintaksa je deo gramatike koji izučava sintaksički sistem nekog jezika, tj. principe na osnovu kojih se od reči formiraju rečenice kao celovite (završene) jedinice usmene ili pisane komunikacije” (Stanojčić, S., Popović, Lj.;2000:189).

„Lingvistika (lat. lingua – jezik) – nauka o jeziku koja proučava njegov razvitak i upotrebu, sistem jezika i odnose koji se unutar njega ispoljavaju, jezičke sposobnosti, odnos jezika i mišljenja, jezika i stvarnosti isl.” (Popović, T.; 2007: 401).

Ima nekoliko podvrsta i tipova lingvistike:

Opšta lingvistika ispituje jezičke sisteme, funkcije i njihova ispoljavanja;

Deskriptivna lingvistika se bavi klasifikacijom i opisom jezičkih pojava;

Istorijska ili komparativna (uporedna) lingvistika istražuje probleme uticaja i razvoja.

U pojedinačne discipline lingvistike mogu se svrstati etimologija, semantika, fonetika, morfologija i sintaksa.

„Naziv sintaksa potiče od grčke reči syntaksis (slaganje, uređivanje) i označava deo gramatike koja izučava sintaksičko ustrojstvo jezika, to jest sveukupnost funkcija sintaksičkih jedinica, međusobnih odnosa i veza među njima” (Jahić, Dž., Halilović, S. i Palić I.; 2000: 327).

„Sintaksa (grč. syntaxis – sastav) – deo nauke o jeziku koji proučava rečenicu i njene delove” (Stanojčić, Ž. i Peco, A.; 1972: 412).

„Leksikologija – nauka o rečnicima i njihovom sastavljanju” (Vujaklija, M.; 1966: 508).

„Leksikologija – lingvistička disciplina koja proučava rečničko blago pojedinog jezika i sređuje ga u rečnike i leksikone” (Stanojčić, Ž. i Peco, A.; 1972: 200).

„Leksika – ukupno rečničko blago jednog jezika funkcionalnih i pojmovnih reči” (Stanojčić, Ž. i Peco, A.; 1972: 192).

NEZAVISNE I ZAVISNE REČENICE

„Nezavisne rečenice čine poseban sistem u sintaksičkom sistemu. Dele se na vrste i svaka vrsta ima određeno značenje, funkciju i obeležja. Komunikativne sintaksičke funkcije (obaveštenje, pitanje, zapovest itd.) izriču se nezavisnim rečenicama:

Obaveštajne: Petar uči.

Upitne: Uči li Petar?

Zapovedne: Petre, uči.

Željne: Neka Petar uči.

Uzvične: Uči Petre! ”

(Veličković, S.; 2008:401).

„Zavisne rečenice čine poseban sistem u sintaksičkom sistemu. Sistematisane su u vrste sa određenim značenjima, konstituentkim funkcijama i obeležjima. Posebna obeležja zavisnih rečenica su zavisni veznici i rečce, upitno-odnosne zamenice, prilozi i glagolski oblici. Reči i izrazi koji imaju funkciju pokazatelja tipa zavisne rečenice najbitnija su obeležja zavisnih rečenica i nazivaju se subordinatori.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com